

Bài giảng 08

Phân tích lợi ích và chi phí kinh tế trong các thị trường bị biến dạng

Thẩm định đầu tư công

Học kỳ Hè, 2018

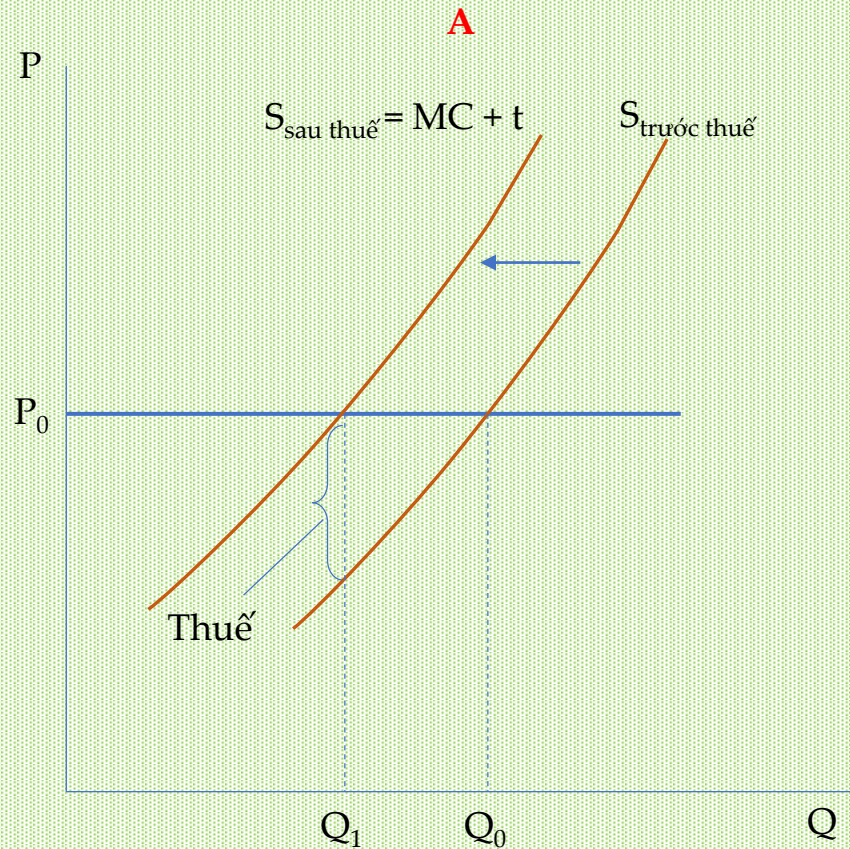
Giảng viên: Đỗ Thiên Anh Tuấn

(Có bổ sung từ bài giảng các năm trước)

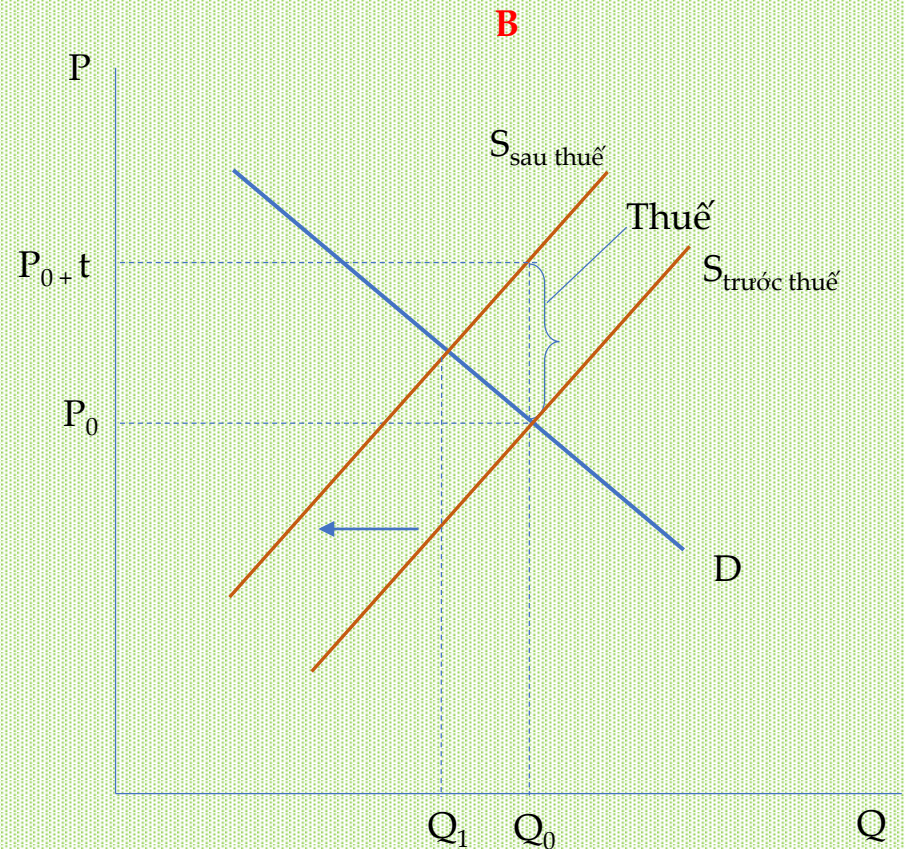
Các loại biến dạng của thị trường

- Biến dạng thị trường do thuế
- Biến dạng thị trường do trợ cấp
- Biến dạng thị trường do thuế và trợ cấp
- Biến dạng thị trường do chính phủ kiểm soát giá
- Biến dạng thị trường do tình trạng độc quyền

Nhắc lại ảnh hưởng của thuế hàng hóa đối với cung

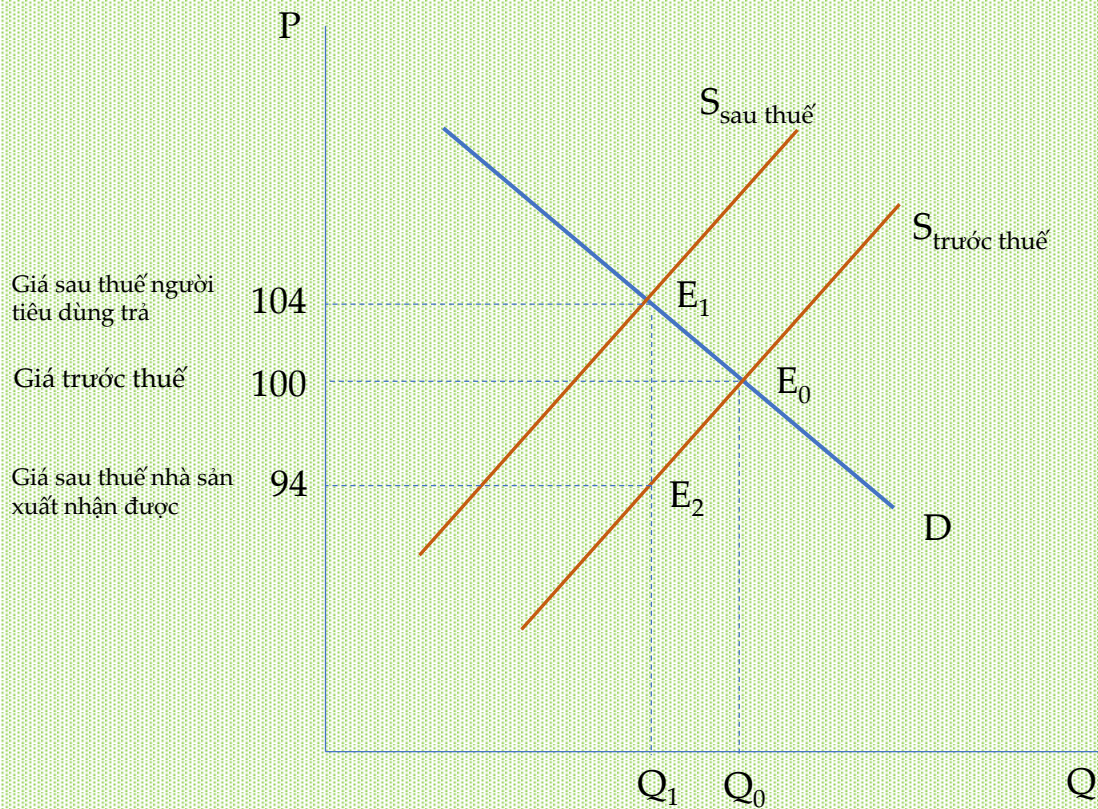

(A) Ảnh hưởng của thuế hàng hóa đối với lượng cung của doanh nghiệp. Ở mức giá bất kỳ P_0 , doanh nghiệp sẽ sản xuất lượng thấp hơn. Thuế có thể được xem là làm tăng chi phí sản xuất biên của doanh nghiệp. Lượng cung giảm từ Q_0 xuống Q_1 .

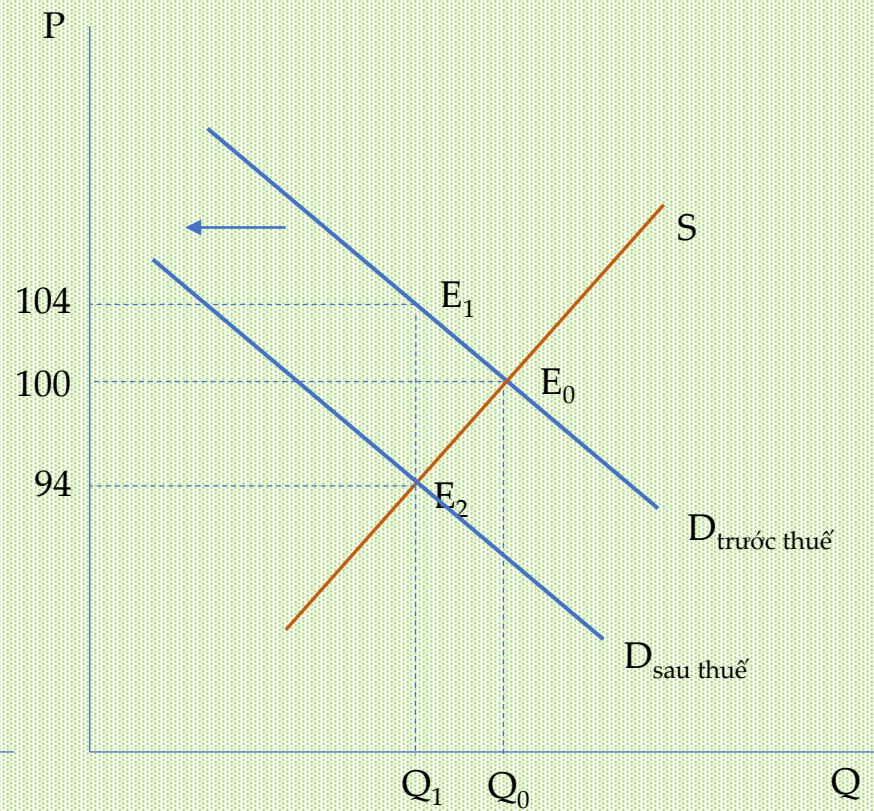
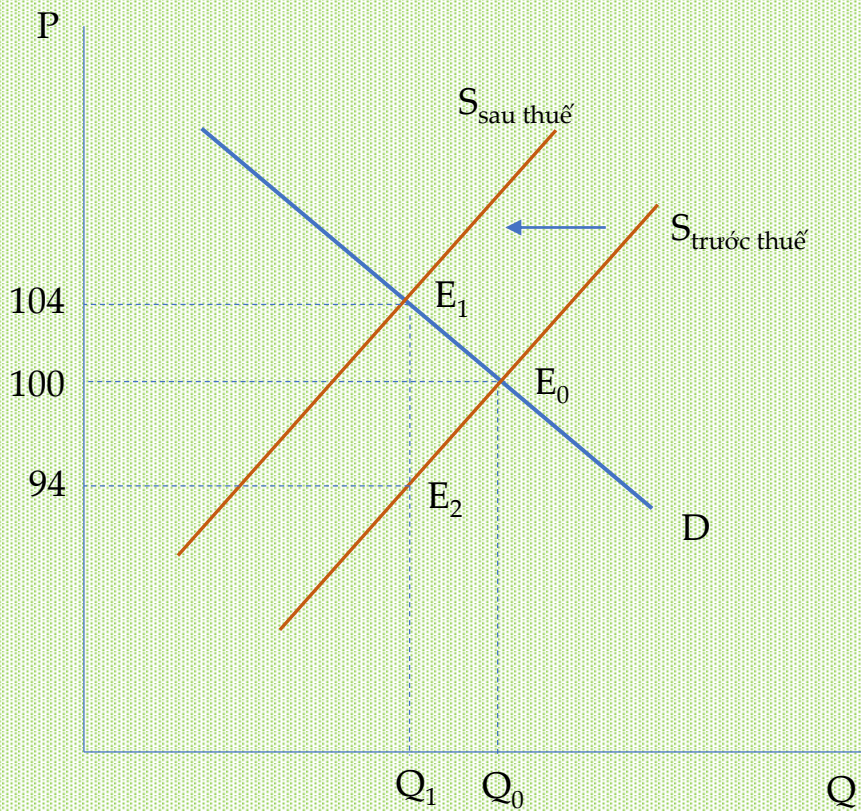
(B) Ảnh hưởng của thuế hàng hóa đối với đường cung thị trường và trạng thái cân bằng. Ứng với mỗi mức giá, thị trường sẵn lòng cung ứng ít hơn (đường cung dịch chuyển sang trái), hay nói cách khác, mức giá cần thiết để đạt được lượng cung như trước sẽ phải cao hơn một khoản đúng bằng với khoản thuế.

Ảnh hưởng của thuế đối với giá và lượng

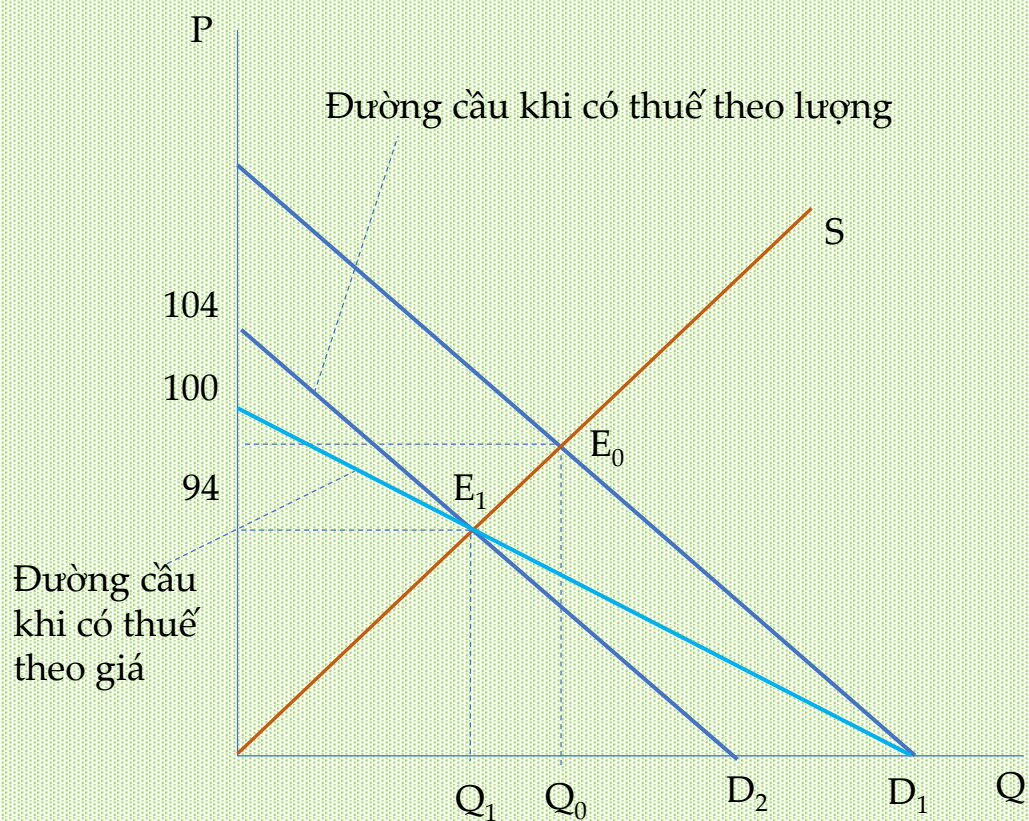

Thuế làm dịch chuyển đường cung lên trên một khoản đúng bằng khoản thuế. Điều này làm giảm lượng tiêu thụ và làm tăng mức giá đối với người tiêu dùng.

Thuế đánh vào nhà sản xuất hay người tiêu dùng có quan trọng không?

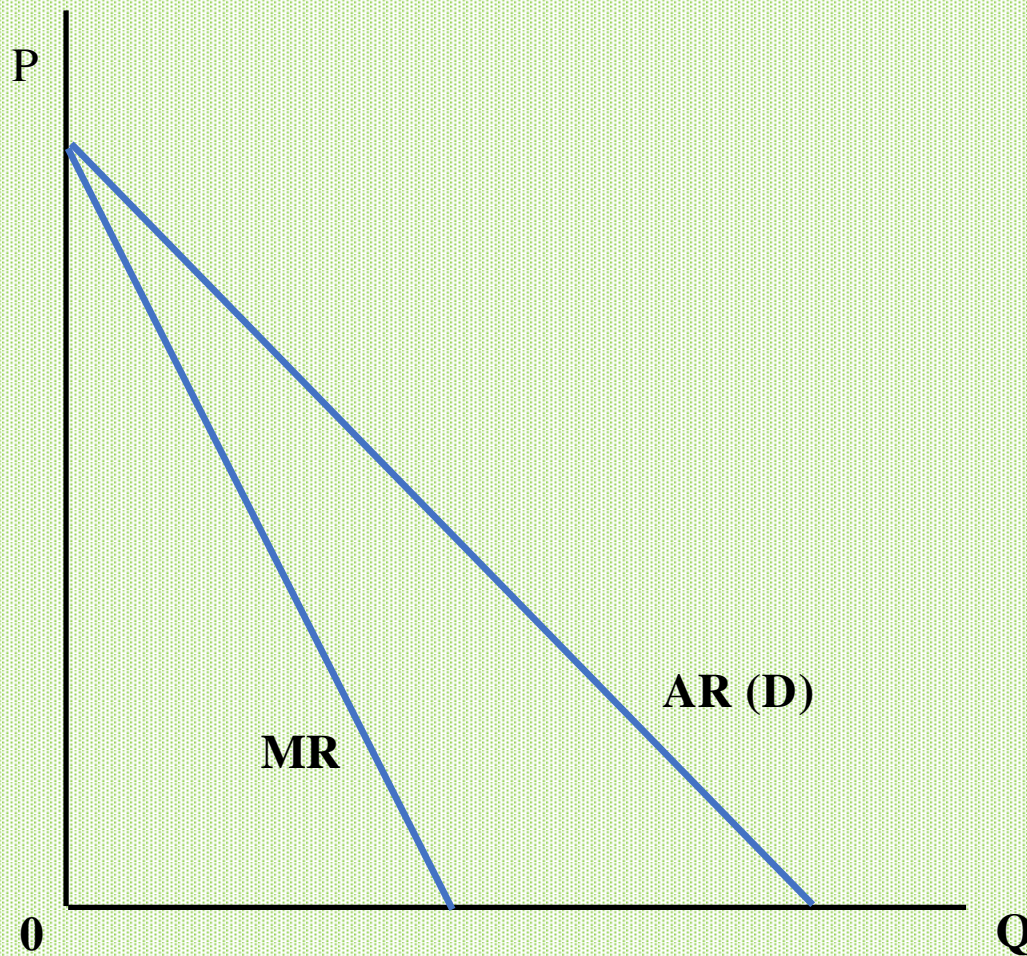

Thuế theo giá hàng sv. Thuế theo lượng hàng

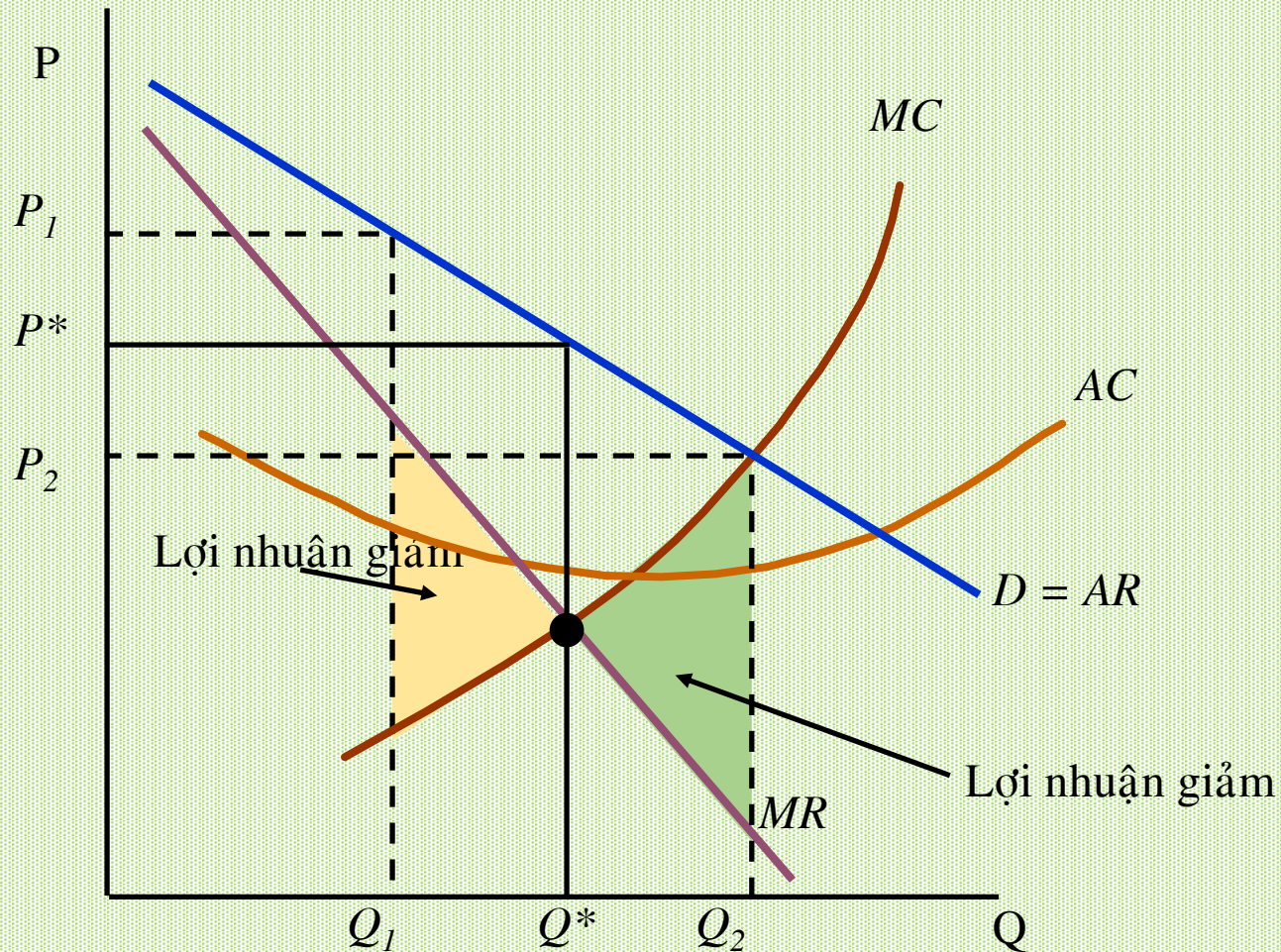

Trên các thị trường cạnh tranh, thuế theo giá hàng (thuế đánh theo tỷ lệ phần trăm cố định của giá hàng hóa) và thuế theo lượng hàng (thuế đánh theo một giá trị cố định trên một đơn vị hàng hóa mua bán) mà huy động được mức thu ngân sách như nhau thì sẽ có cùng ảnh hưởng như nhau đối với sản lượng.

Doanh thu trung bình và doanh thu biên trong thị trường độc quyền

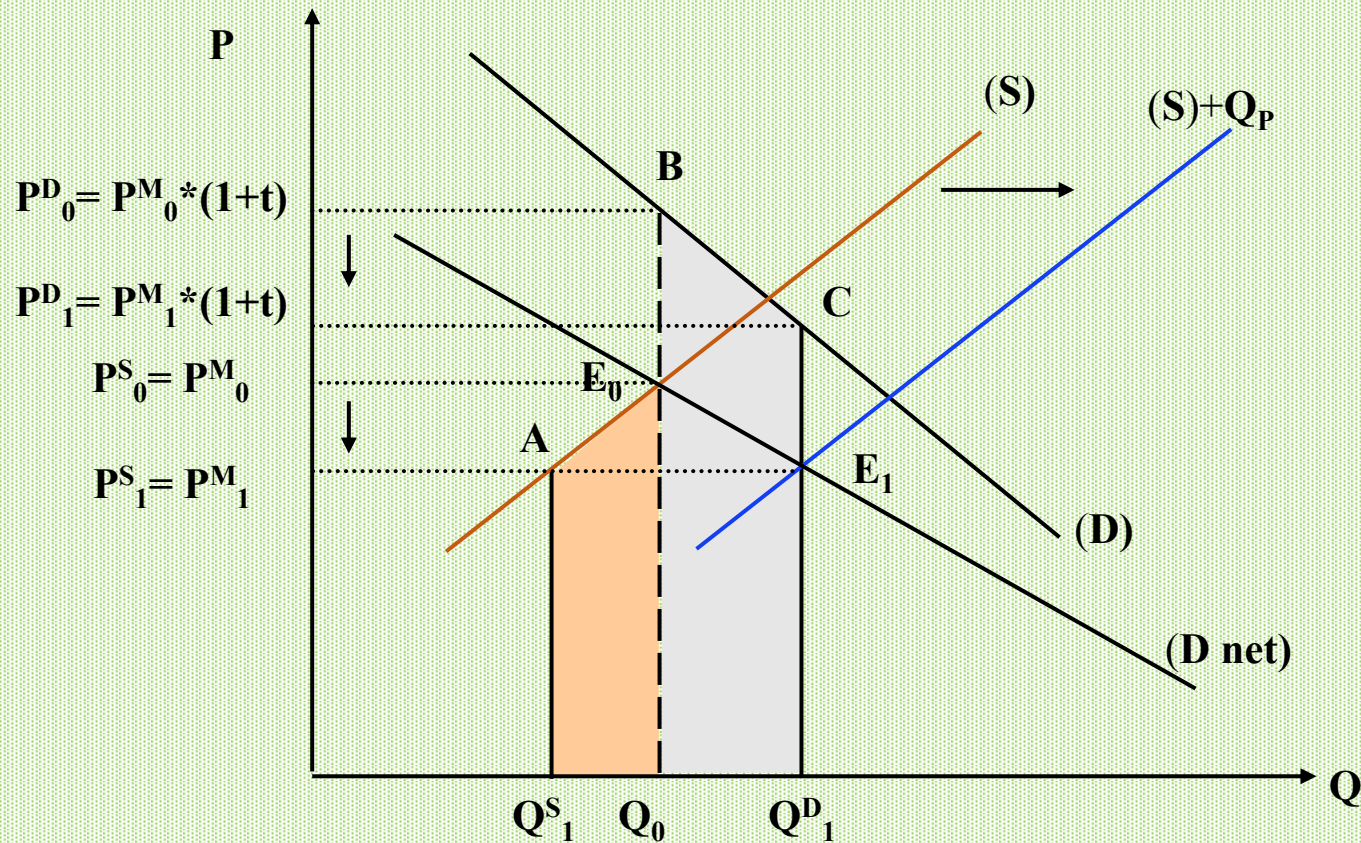

Tối đa hóa lợi nhuận trong thị trường độc quyền

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do thuế

Đồ thị minh họa

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do thuế

Khi dự án ra đời gây ra tác động:

- Làm tăng cung sản phẩm
- Giá cung và giá cầu đều giảm xuống
- Lượng cầu tăng
- Lượng cung của những nhà sản xuất cũ giảm

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **thuế**

$$P^e = w^S * P^S + w^D * P^D$$

$$\text{mà } P^S = P^M = (P^M_0 + P^M_1)/2$$

$$\text{và } P^D = P^M * (1+t) = [(P^M_0 + P^M_1)/2] * (1+t)$$

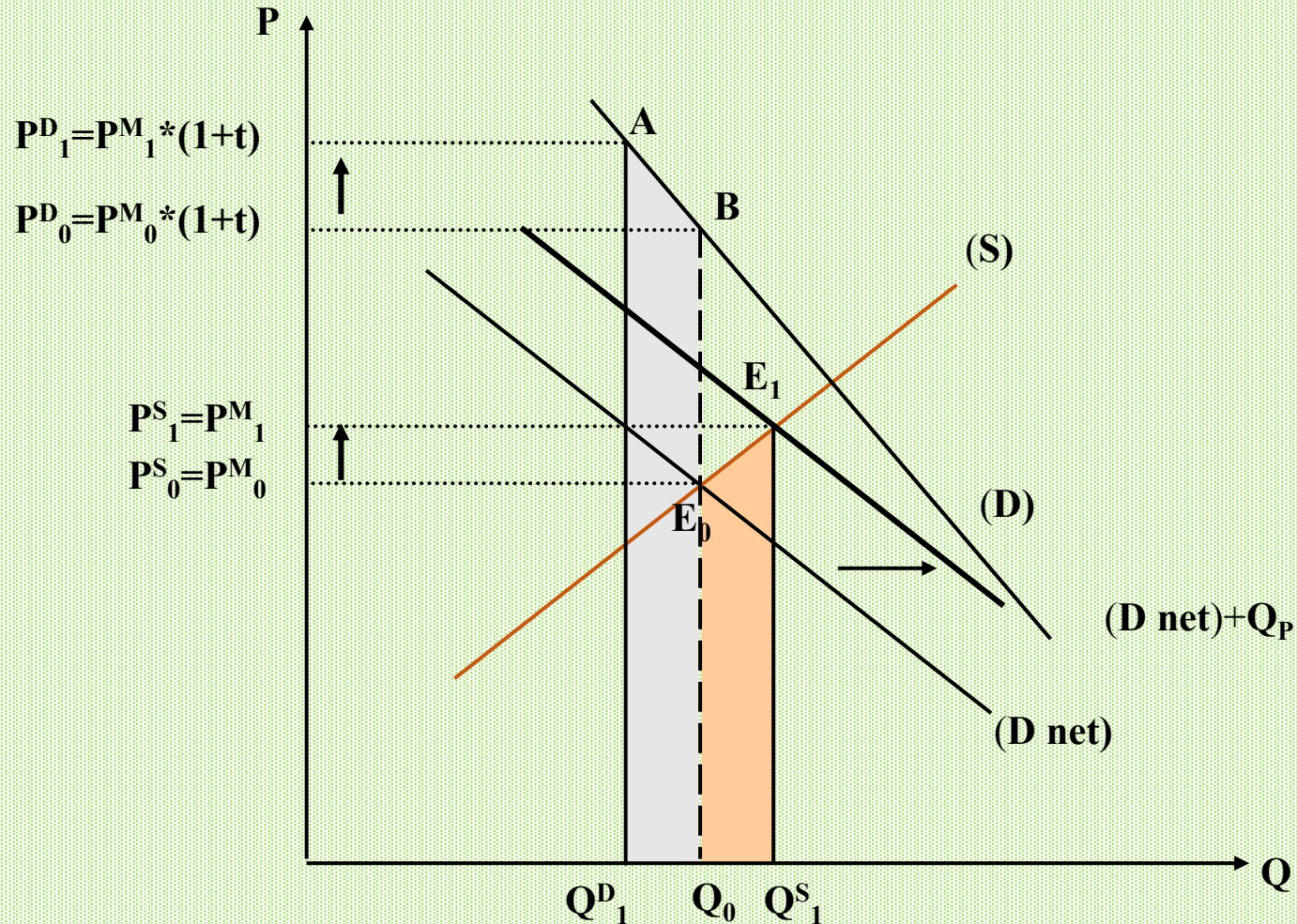
$$\Rightarrow P^e = w^S * P^M + w^D * P^M * (1+t)$$

$$P^e = P^M + w^D * P^M * t$$

$$P^e > P^f = P^S_1 = P^M_1$$

Xác định chi phí kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do thuế

Đồ thị minh họa

Xác định chi phí kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do thuế

Khi dự án ra đời gây ra tác động:

- Làm tăng cầu yếu tố đầu vào
- Giá cung và giá cầu đều tăng lên
- Lượng cung tăng
- Lượng cầu của những người tiêu dùng cũ giảm

Xác định chi phí kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **thuế**

$$P^e = w^S * P^S + w^D * P^D$$

$$\text{mà } P^S = P^M = (P^M_0 + P^M_1)/2$$

$$\text{và } P^D = P^M * (1+t) = [(P^M_0 + P^M_1)/2] * (1+t)$$

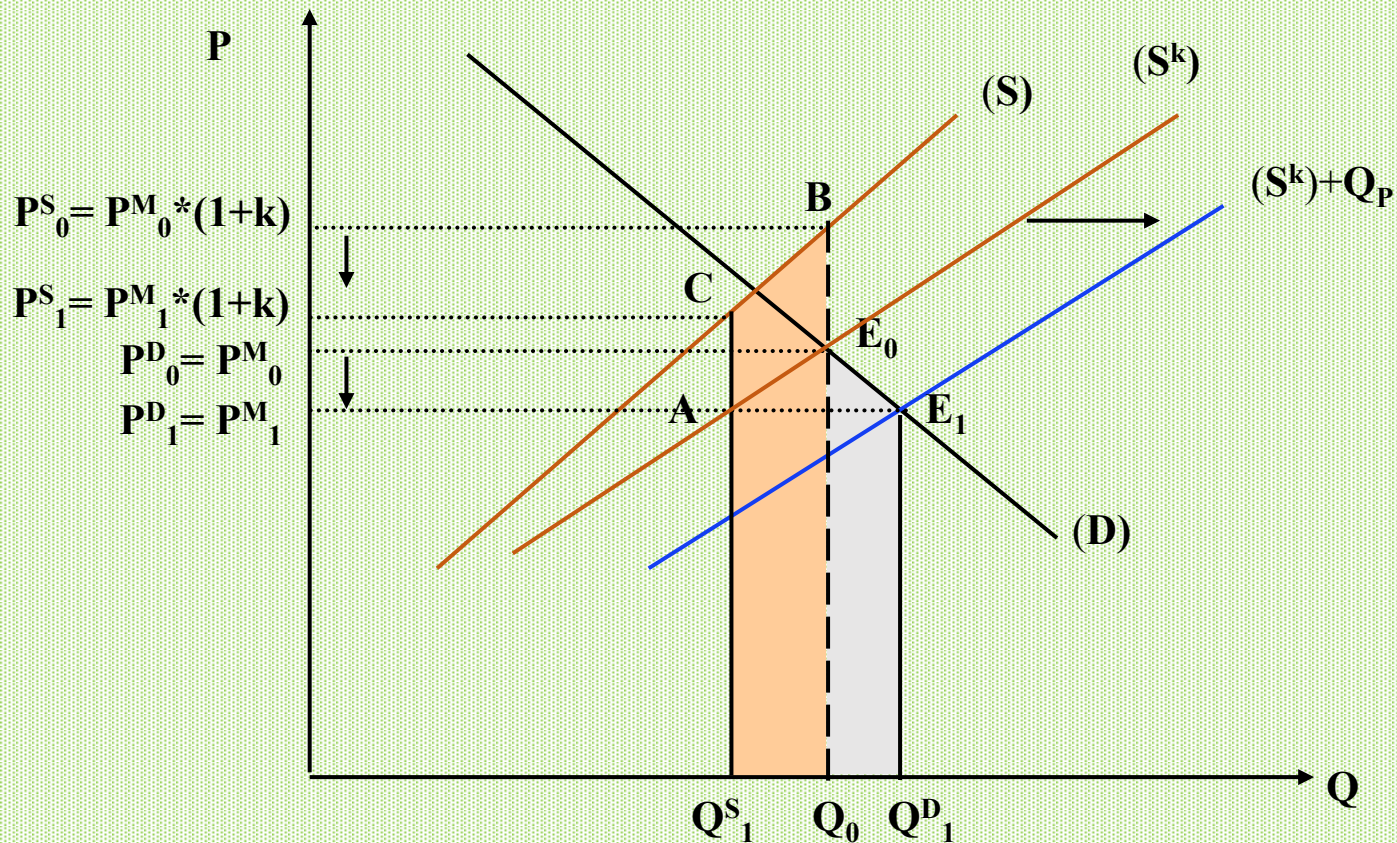
$$\Rightarrow P^e = w^S * P^M + w^D * P^M * (1+t)$$

$$P^e = P^M + w^D * P^M * t$$

$$P^e < P^f = P^D_1 = P^M_1(1+t)$$

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **trợ cấp**

Đồ thị minh họa

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **trợ cấp**

Khi dự án ra đời gây ra tác động:

- Làm tăng cung sản phẩm
- Giá cung và giá cầu đều giảm xuống
- Lượng cầu tăng
- Lượng cung của những nhà sản xuất cũ giảm

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **trợ cấp**

$$P^e = w^S * P^S + w^D * P^D$$

$$\text{mà } P^D = P^M = (P^M_0 + P^M_1)/2$$

$$\text{và } P^S = P^M * (1+k) = [(P^M_0 + P^M_1)/2] * (1+k)$$

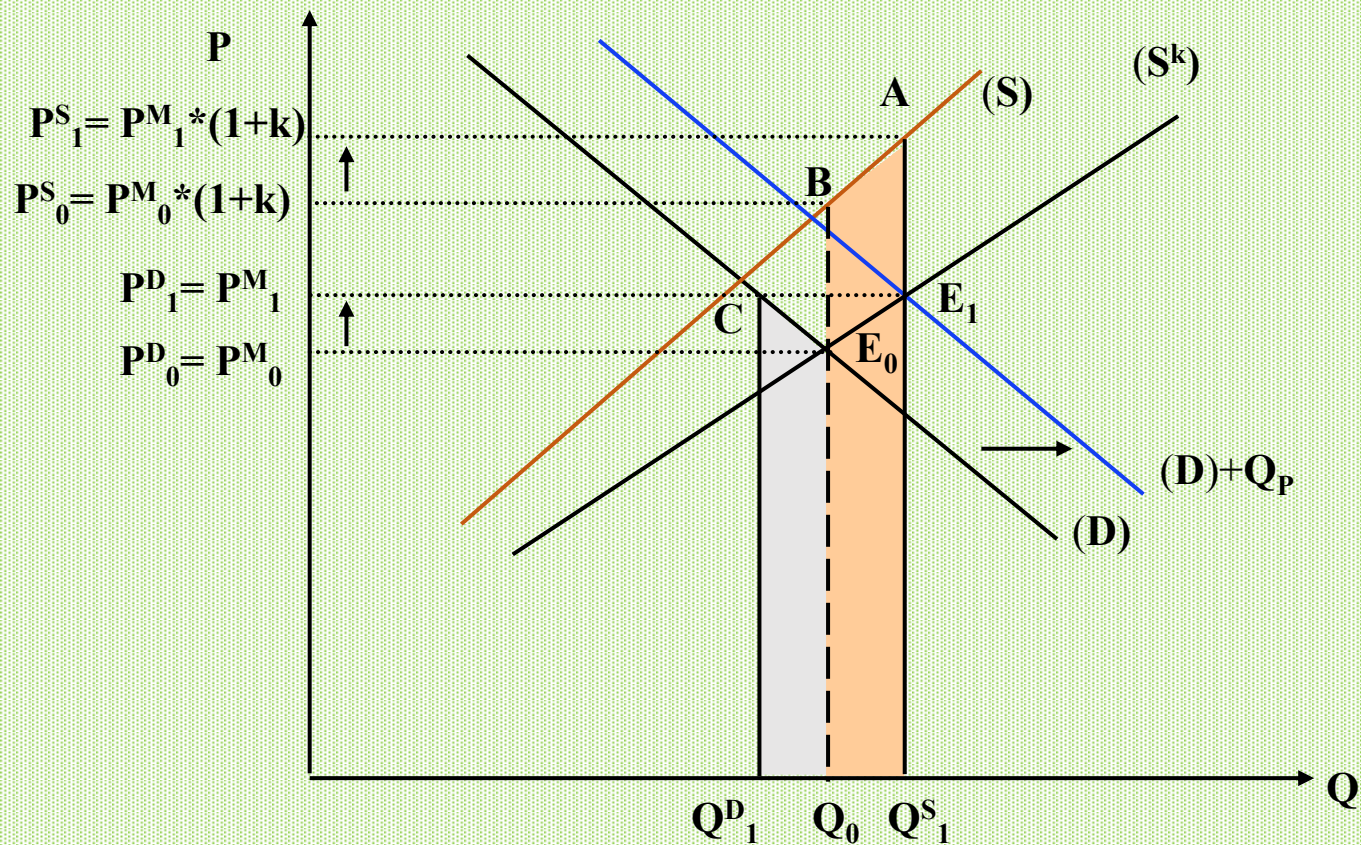
$$\Rightarrow P^e = w^S * P^M * (1+k) + w^D * P^M$$

$$P^e = P^M + w^S * P^M * k$$

$$P^e < P^f = P^S_1$$

Xác định chi phí kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **trợ cấp**

Đồ thị minh họa

Xác định chi phí kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **trợ cấp**

$$P^e = w^S * P^S + w^D * P^D$$

$$\text{mà } P^D = P^M = (P^M_0 + P^M_1)/2$$

$$\text{và } P^S = P^M * (1+k) = [(P^M_0 + P^M_1)/2] * (1+k)$$

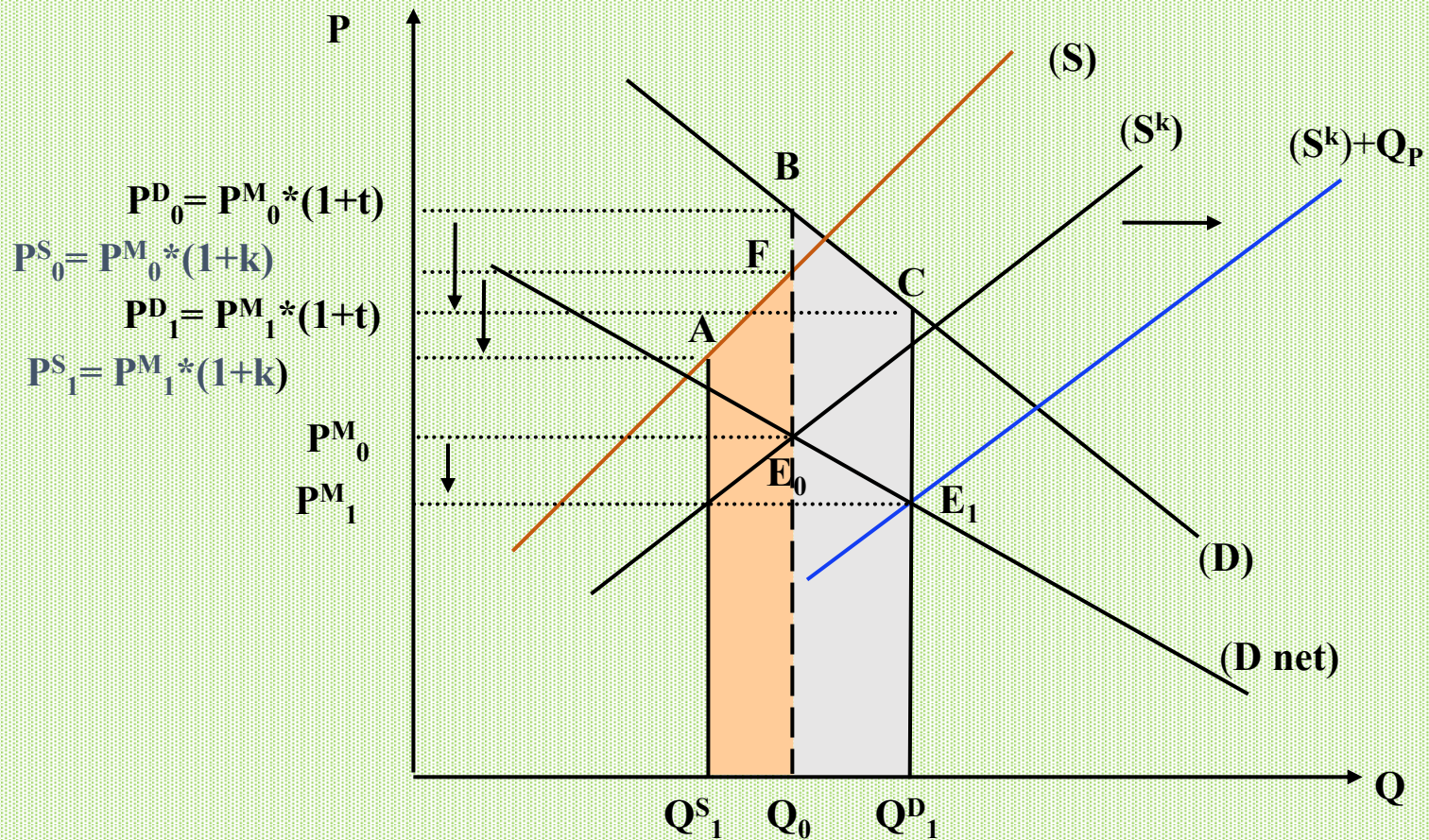
$$\Rightarrow P^e = w^S * P^M * (1+k) + w^D * P^M$$

$$P^e = P^M + w^S * P^M * k$$

$$P^e > P^f = P^D_1 = P^M_1$$

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **thuế và trợ cấp**

Đồ thị minh họa

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **thuế và trợ cấp**

$$P^e = w^S * P^S + w^D * P^D$$

$$\text{mà } P^D = P^M * (1+t) = [(P^M_0 + P^M_1)/2] * (1+t)$$

$$\text{và } P^S = P^M * (1+k) = [(P^M_0 + P^M_1)/2] * (1+k)$$

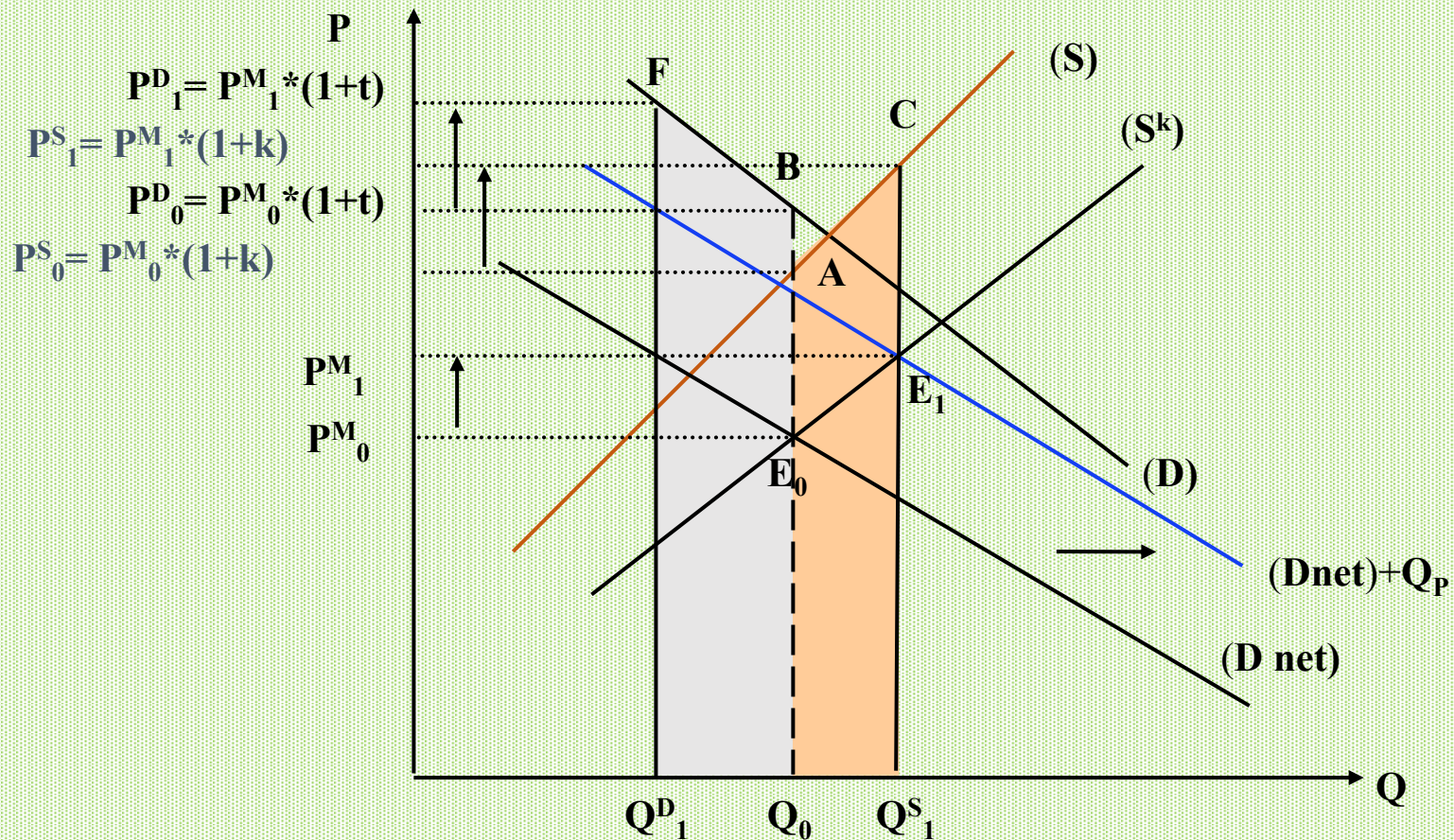
$$\Rightarrow P^e = w^S * P^M * (1+k) + w^D * P^M * (1+t)$$

$$P^e = P^M + w^S * P^M * k + w^D * P^M * t$$

$$P^e > P^f = P^S_1 = P^M_1 * (1+k)$$

Xác định chi phí kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **thuế và trợ cấp**

Đồ thị minh họa

Xác định chi phí kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **thuế và trợ cấp**

$$P^e = w^S * P^S + w^D * P^D$$

$$\text{mà } P^D = P^M * (1+t) = [(P^M_0 + P^M_1)/2] * (1+t)$$

$$\text{và } P^S = P^M * (1+k) = [(P^M_0 + P^M_1)/2] * (1+k)$$

$$\Rightarrow P^e = w^S * P^M * (1+k) + w^D * P^M * (1+t)$$

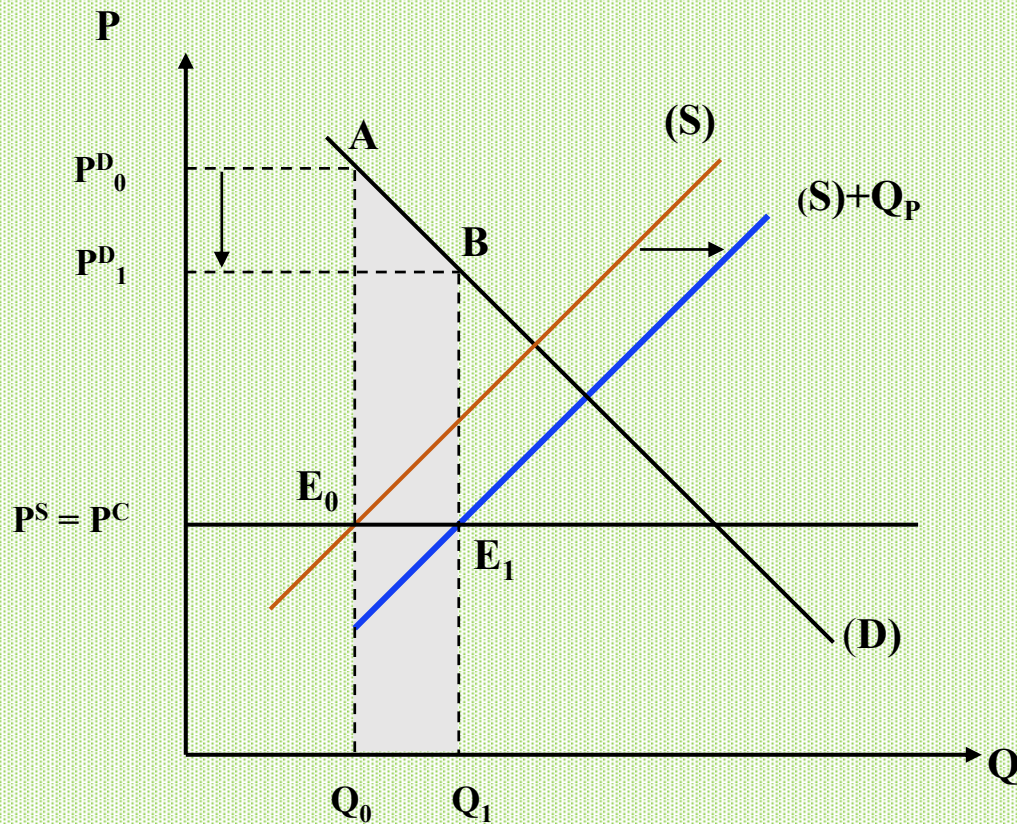
$$P^e = P^M + w^S * P^M * k + w^D * P^M * t$$

$$P^f = P^D_1 = P^M_1 * (1+t)$$

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **giá trần**

- Tồn tại thị trường chợ đen

$$P^e = (P^{D_0} + P^{D_1})/2 > P^f = P^S = P^C$$

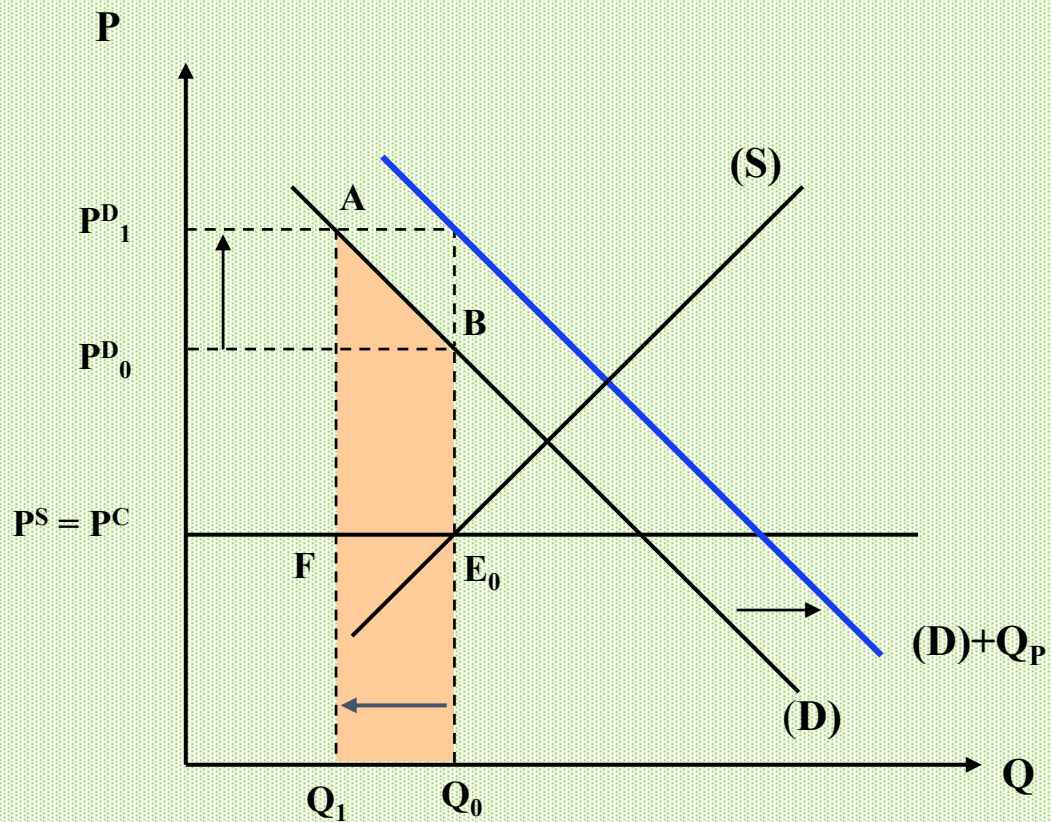

$$W^S = ? \quad W^D = ?$$

Xác định chi phí kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **giá trần**

- Tồn tại thị trường chợ đen

$$P^e = (P^{D_0} + P^{D_1})/2 > P^f = P^C$$

$$W^S = ? \quad W^D = ?$$

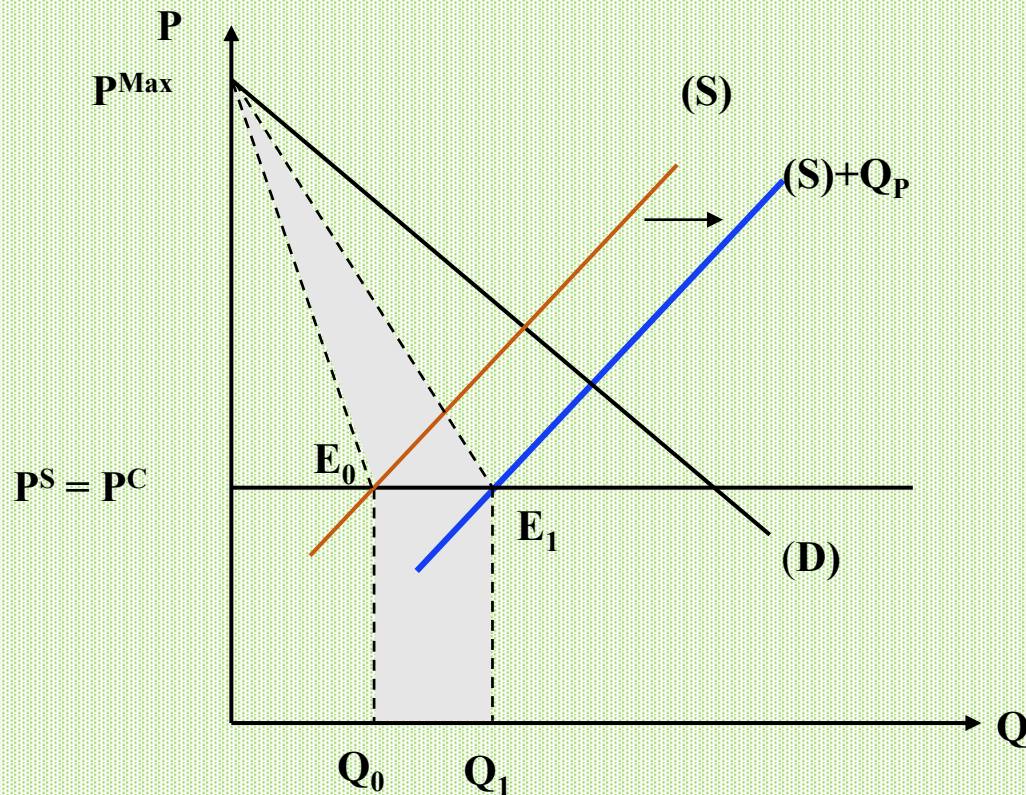
Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do giá trần

- Không tồn tại thị trường chợ đen

$$P^e = \frac{1/2 * (P^{\text{Max}} - P^C) * Q_P + P^C * Q_P}{Q_P}$$

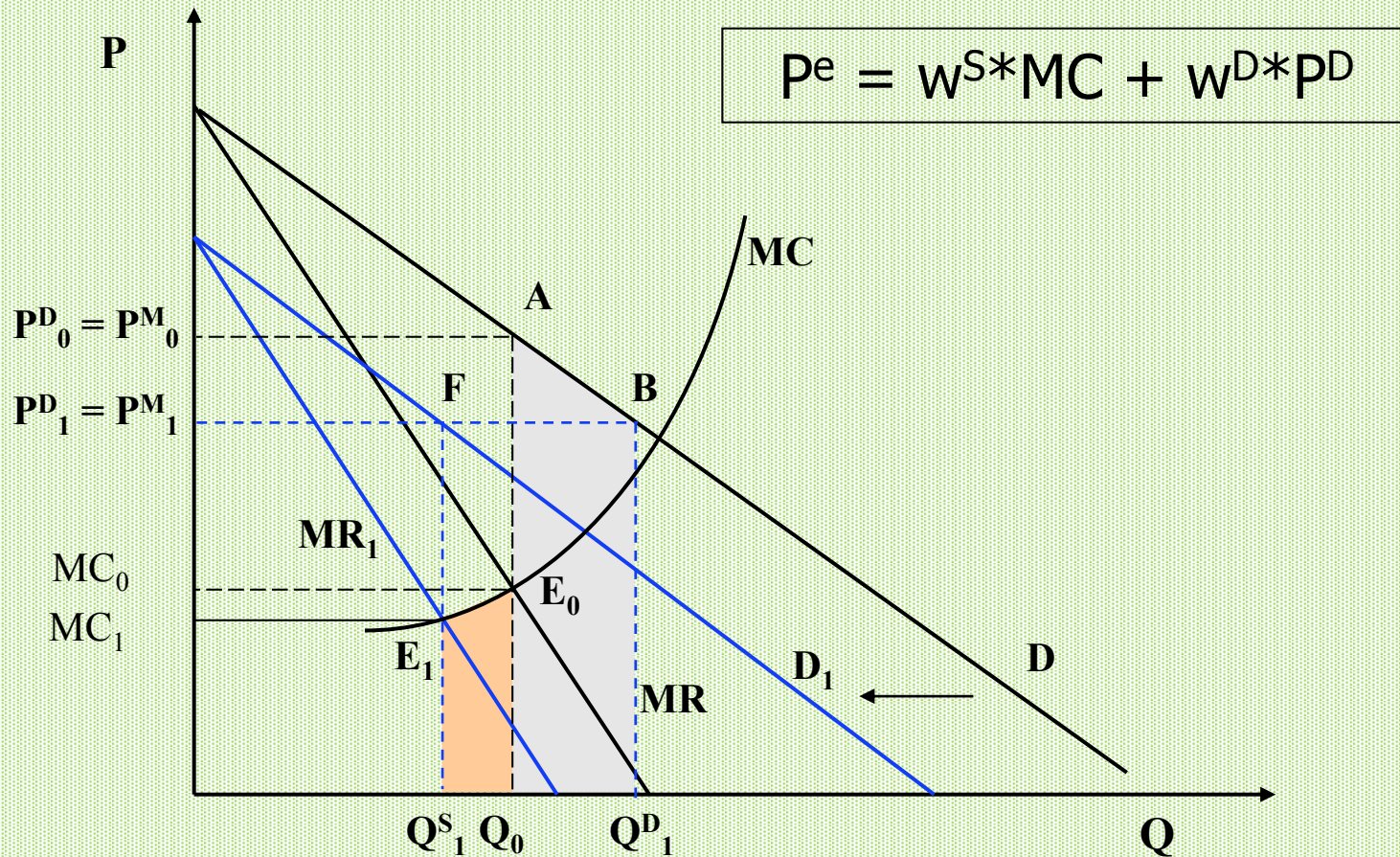
$$P^e = 1/2 * (P^{\text{Max}} - P^C) + P^C$$

$$P^e = 1/2 * (P^{\text{Max}} + P^C)$$

Xác định lợi ích kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **độc quyền**

- Dự án sản xuất

Xác định chi phí kinh tế của dự án trong thị trường có biến dạng do **độc quyền**

- Dự án sử dụng

